

Κατανόηση

Ακτινοθεραπεία

Ένας οδηγός για άτομα που έχουν προσβληθεί από καρκίνο

Αυτό το ενημερωτικό δελτίο έχει ετοιμαστεί για να σας βοηθήσει να κατανοήσετε περισσότερα για την ακτινοθεραπεία, μια θεραπεία που προσφέρεται σε ορισμένα άτομα με καρκίνο.

Τι είναι η ακτινοθεραπεία;

Η ακτινοθεραπεία χρησιμοποιεί στοχευμένη ακτινοβολία για να σκοτώσει ή να βλάψει τα καρκινικά κύτταρα. Η ακτινοθεραπεία γενικά επηρεάζει μόνο την περιοχή που αντιμετωπίζεται. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη θεραπεία του πρώιμου καρκίνου ή του προχωρημένου καρκίνου.

Στα αγγλικά, αυτή η θεραπεία ονομάζεται «radiation therapy» ή «radiotherapy». Συνταγογραφείται από έναν ειδικό που ονομάζεται ακτινοθεραπευτής ογκολόγος και η θεραπεία χορηγείται από ακτινοθεραπευτές.

Γιατί να κάνετε ακτινοθεραπεία;

Η ακτινοθεραπεία χρησιμοποιείται για διάφορους λόγους, όπως για:

Μείωση ή θεραπεία του καρκίνου –

Η ακτινοθεραπεία μπορεί να θεραπεύσει ορισμένους καρκίνους. Μπορεί επίσης να μειώσει ορισμένους καρκίνους ή να σταματήσει την εξάπλωσή τους.

Να βοηθήσει άλλες θεραπείες –

Η ακτινοθεραπεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί πριν, μετά ή μαζί με άλλες θεραπείες, όπως χημειοθεραπεία ή χειρουργική επέμβαση.

Ανακούφιση από τα συμπτώματα –

Εάν ο καρκίνος δεν μπορεί να θεραπευτεί, η ακτινοθεραπεία μπορεί να βοηθήσει στη μείωση των συμπτωμάτων και να σας κάνει να νιώσετε καλύτερα.

«Η πραγματική θεραπεία διήρκεσε μόνο λίγα λεπτά σε κάθε επίσκεψη. Δεν δυσκολεύτηκα να μείνω ακίνητος, καθώς οι θεραπευτές με τοποθέτησαν πολύ καλά και με κράτησαν στη θέση μου με ένα καλούπι σε σχήμα σφήνας.» JACKIE

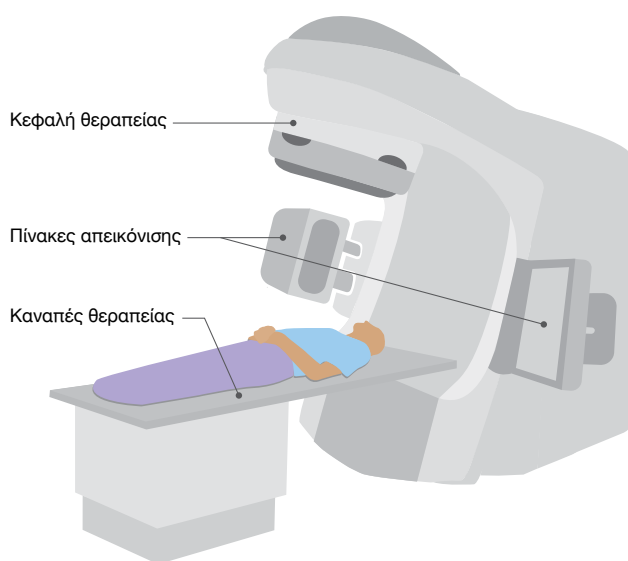
Πώς χορηγείται η ακτινοθεραπεία;

Η ακτινοθεραπεία χορηγείται με 2 βασικούς τρόπους – εξωτερικά ή εσωτερικά του σώματος. Μπορεί να κάνετε έναν ή και τους δύο τύπους ακτινοθεραπείας, ανάλογα με τον τύπο του καρκίνου και άλλους παράγοντες.

Εξωτερική ακτινοθεραπεία δέσμης (EBRT)

– Αυτό είναι σαν να κάνετε μια ακτινογραφία. Ξαπλώνετε σε ένα τραπέζι ενώ ένα μηχάνημα κινείται γύρω σας και στοχεύει τις δέσμες ακτινοβολίας στον καρκίνο (δείτε την παρακάτω εικόνα). Η θεραπεία διαρκεί μόνο λίγα λεπτά, αλλά η προετοιμασία μπορεί να διαρκέσει περισσότερο.

Εσωτερική ακτινοθεραπεία – Η βραχυθεραπεία είναι ο πιο συνηθισμένος τύπος εσωτερικής ακτινοθεραπείας. Περιλαμβάνει την τοποθέτηση σφραγισμένων ραδιενεργών εμφυτευμάτων (σπόροι, σύρματα ή κάψουλες) μέσα στο σώμα, κοντά ή μέσα στον καρκίνο. Τα εμφυτεύματα εκπέμπουν ακτινοβολία που βλάπτει ή σκοτώνει τα καρκινικά κύτταρα, περιορίζοντας παράλληλα την ποσότητα ακτινοβολίας που φτάνει στους κοντινούς ιστούς και όργανα.

Αυτή είναι μια γενική απεικόνιση ενός γραμμικού επιταχυντή (LINAC), ο οποίος είναι το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο μηχάνημα για την παροχή EBRT. Ο LINAC που χρησιμοποιείται για τη θεραπεία σας μπορεί να φαίνεται διαφορετικός.

Πόσες συνεδρίες θεραπείας θα έχω;

Η ακτινοθεραπεία προσαρμόζεται σε κάθε άτομο. Ο αριθμός των συνεδριών που απαιτούνται εξαρτάται από τον τύπο του καρκίνου, την τοποθεσία του, το μέγεθός του και τη γενική υγεία του ατόμου. Μερικοί άνθρωποι θα χρειαστούν μόνο μία θεραπεία, ενώ άλλοι θα χρειαστούν ακτινοθεραπεία 5 ημέρες την εβδομάδα για αρκετές εβδομάδες.

Εάν χρησιμοποιηθεί βραχυθεραπεία, τα εμφυτεύματα μπορεί να παραμείνουν στη θέση τους για λίγα λεπτά, λίγες ημέρες ή μόνιμα.

Πονάει η ακτινοθεραπεία;

Εξωτερική ακτινοθεραπεία (EBRT) – Δεν θα νιώσετε τίποτα και το μηχάνημα δεν σας αγγίζει. Μπορεί να ακούσετε έναν βόμβο όταν το μηχάνημα είναι ενεργοποιημένο. Είναι ασφαλές να έρχεστε σε επαφή με άλλα άτομα κατά τη διάρκεια της θεραπείας.

Βραχυθεραπεία – ΥΜπορεί να χρειαστεί να κάνετε τοπική ή γενική αναισθησία. Δεν θα πρέπει να έχετε έντονο πόνο ή να αισθάνεστε άσχημα κατά τη διάρκεια μιας βραχυθεραπείας. Εάν αισθανθείτε πόνο, ο γιατρός σας μπορεί να σας συνταγογραφήσει φάρμακα για να σας βοηθήσουν. Άτομα με προσωρινά εμφυτεύματα μπορεί να χρειαστεί να παραμείνουν στο νοσοκομείο όσο η πηγή βρίσκεται στη θέση της. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι επισκέψεις από οικογένεια και φίλους μπορεί να περιοριστούν για να προστατευτούν από πιθανή έκθεση σε ακτινοβολία.

«Οι νοσοκόμες μου έδωσαν κρέμα και τζελ για να βάζω στο δέρμα της περιοχής θεραπείας. Το χρησιμοποιούσα κάθε μέρα μόλις ξεκίνησε η θεραπεία και για μικρό χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωσή της. Ανέπτυξα σκούρα σημάδια που έμοιαζαν με εγκαύματα, αλλά τα περισσότερα από αυτά έχουν ξεθωριάσει.» JACKIE

Παρενέργειες της ακτινοθεραπείας

Πολλά πράγματα μπορούν να επηρεάσουν τις παρενέργειες που μπορεί να έχετε, συμπεριλαμβανομένου του τύπου και της δόσης της ακτινοθεραπείας και του σημείου του σώματος που θεραπεύεται. Συζητήστε με την ομάδα θεραπείας του καρκίνου σας εάν έχετε οποιεσδήποτε παρενέργειες.

Κόπωση (κούραση)

Η πιο συχνή παρενέργεια της ακτινοθεραπείας, η κόπωση, συσσωρεύεται κατά τη διάρκεια της θεραπείας και μπορεί να διαρκέσει μήνες μετά το τέλος της θεραπείας.

Αλλαγές στο δέρμα στην περιοχή θεραπείας

Η ακτινοθεραπεία μπορεί να κάνει το δέρμα στην περιοχή θεραπείας ξηρό, με φαγούρα και ξεφλούδισμα. Μερικές φορές το δέρμα μπορεί να γίνει αρκετά ερεθισμένο.

Απώλεια τριχών στην περιοχή θεραπείας

Εάν έχετε τρίχες στην περιοχή που θεραπεύεται, μπορεί να χάσετε μέρος ή όλες τις τρίχες. Συνήθως θα ξαναφυτρώσουν μετά το τέλος της θεραπείας.

Αλλαγές στο παχύ έντερο και την ουροδόχο κύστη

Η ακτινοβολία στην περιοχή της πυέλου μπορεί να προκαλέσει απώλεια ελέγχου της ουροδόχου κύστης, διάρροια και δυσφορία κατά την ούρηση ή τα κόπρανα.

Απώλεια όρεξης και ναυτία

Η ακτινοθεραπεία στην κοιλιά, την περιοχή της πυέλου και στο κεφάλι μπορεί να κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται ναυτία ή να χάσουν το ενδιαφέρον τους για φαγητό.

Λεμφοίδημα

Αυτό συμβαίνει όταν συσσωρεύεται υγρό κάτω από το δέρμα και προκαλεί πρήξιμο. Η ακτινοθεραπεία μετά από χειρουργική επέμβαση αυξάνει τον κίνδυνο.

Προβλήματα στο στόμα και το λαιμό

Η ακτινοθεραπεία στο κεφάλι, τον αυχένα ή το στήθος μπορεί να προκαλέσει αλλαγές στη γεύση, δυσκολία στην κατάποση και ξηροστομία.

Οι παρενέργειες είναι συχνά προσωρινές και συνήθως μπορούν να αντιμετωπιστούν. Ορισμένες παρενέργειες μπορεί να διαρκέσουν για περισσότερο ή να εμφανιστούν μετά το τέλος της θεραπείας. Ο γιατρός σας μπορεί να σας βοηθήσει να διαχειριστείτε τις μακροπρόθεσμες ή τις όψιμες παρενέργειες.

Τι είναι η χημειοακτινοθεραπεία;

Η χημειοακτινοθεραπεία είναι όταν κάποιος κάνει ακτινοθεραπεία ταυτόχρονα με τη χημειοθεραπεία. Τα χημειοθεραπευτικά φάρμακα κάνουν τα καρκινικά κύτταρα πιο ευαίσθητα στην ακτινοβολία. Η συνδυασμένη ακτινοθεραπεία και χημειοθεραπεία μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική για ορισμένους καρκίνους. Μπορεί να κάνετε χημειοθεραπεία και ακτινοθεραπεία σε διαφορετικές ώρες την ίδια ημέρα ή σε ξεχωριστές ημέρες.

Οι παρενέργειες της χημειοακτινοθεραπείας θα ποικίλλουν ανάλογα με τα χημειοθεραπευτικά φάρμακα που έχετε, τη δόση ακτινοβολίας, το μέρος του σώματος που δίνεται η αγωγή και τη διάρκεια της θεραπείας. Συζητήστε με την ομάδα θεραπείας σας για το τι να περιμένετε και πώς να διαχειριστείτε τυχόν παρενέργειες.

► Δείτε το ενημερωτικό μας φυλλάδιο με τίτλο «Κατανόηση της Χημειοθεραπείας» στη γλώσσα σας.

Επηρεάζει η ακτινοθεραπεία τη γονιμότητα;

Ο κίνδυνος υπογονιμότητας (δυσκολία να μείνετε έγκυος) θα εξαρτηθεί από την περιοχή του σώματος που δίνεται η θεραπεία, τη δόση της ακτινοβολίας και τον αριθμό των συνεδριών θεραπείας.

Εάν η υπογονιμότητα είναι πιθανή παρενέργεια, ο ακτινοθεραπευτής ογκολόγος σας θα το συζητήσει μαζί σας πριν από την έναρξη της θεραπείας. Ενημερώστε τον εάν πιστεύετε ότι ίσως να θέλετε να αποκτήσετε παιδιά στο μέλλον και θα σας μιλήσει για τις επιλογές.

Ερωτήσεις για τον γιατρό σας

Η υποβολή ερωτήσεων μπορεί να σας βοηθήσει να κάνετε μια ενημερωμένη επιλογή. Ερωτήσεις που μπορεί να θέλετε να κάνετε είναι:

- Γιατί χρειάζομαι ακτινοθεραπεία;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ακτινοθεραπείας για μένα;
- Πόσο επιτυχημένη είναι η ακτινοθεραπεία για τον τύπο καρκίνου που έχω;
- Τι είδους ακτινοθεραπεία θα κάνω;
- Πόσο θα διαρκέσει η θεραπεία; Πώς θα χορηγηθεί;
- Πού μπορώ να κάνω αυτή τη θεραπεία;
- Ποιοι είναι οι κίνδυνοι και οι πιθανές παρενέργειες της ακτινοθεραπείας;
- Είναι το σεξ ασφαλές κατά τη διάρκεια της ακτινοθεραπείας;
- Για περισσότερες ερωτήσεις, ανατρέξτε στο ενημερωτικό μας φυλλάδιο *Ερωτήσεις προς τον ιατρό σας* στη γλώσσα σας.

Πού μπορείτε να λάβετε βοήθεια και πληροφορίες στη γλώσσα σας

- Καλέστε το **Cancer Council** στο **13 11 20**. Μπορούμε να σας συνδέσουμε με υπηρεσίες διερμηνείας και να σας παρέχουμε πόρους στη γλώσσα σας.
- Καλέστε την **TIS National** στο **131 450**. Πρόκειται για δωρεάν υπηρεσία διερμηνείας να σας συνδέσει με έναν διερμηνέα που μπορείτε να χρησιμοποιείτε για τα ιατρικά σας ραντεβού ή για να επικοινωνήσετε με το Cancer Council.

► **How to find this resource in English and other languages.**
Visit our multilingual hub at cancercouncil.com.au/multilingual or scan this QR code.

SCAN ME

Ευχαριστίες

Το ενημερωτικό δελτίο έχει συνταχθεί από το Cancer Council NSW χρησιμοποιώντας πληροφορίες από τη σειρά Cancer Council Australia Κατανόηση του Καρκίνου ως πηγή υλικού. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους επαγγελματίες υγείας και τους καταναλωτές που εργάστηκαν για αυτές τις πληροφορίες.

Δείτε τον ιστότοπό μας για τη λίστα των ειδικών και τις κριτικές καταναλωτών για αυτό το ενημερωτικό δελτίο.

Η παρούσα μετάφραση χρηματοδοτείται από τη γενναιοδωρία των ανθρώπων της Νέας Νότιας Ουαλίας. Για να υποστηρίξετε το Cancer Council, καλέστε στο 1300 780 113 ή επισκεφθείτε το cancercouncil.com.au.

Το Cancer Council NSW αναγνωρίζει τους Παραδοσιακούς Θεματοφύλακες της Χώρας σε όλη την Αυστραλία και αναγνωρίζει τη συνεχή τους σύνδεση με τη γη, τα νερά και τις κοινότητες. Αποτίουμε φόρο τιμής στους πολιτισμούς των Αβοριγίνων και των Νησιωτών του Πορθμού Τόρες, καθώς και στους Πρεσβύτερους του παρελθόντος και του παρόντος.

